Erityisasiantuntija Severi Saarela

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta, Valtioneuvoston selonteko VNS 3/2026 vp

Kirjallinen vastaus edustaja Piisisen kysymykseen

Valiokunta pyysi kuulemisessa sosiaali- ja terveysministeriötä palaamaan kirjallisesti edustaja Piisisen kysymykseen yrittäjien eläkejärjestelmän uudistuksen voimaantulosta.

Ehdotetut muutokset yrittäjän eläkelakiin tulisivat alustavan suunnitelman mukaan voimaan 1.1.2028. Mahdolliset siirtymäajat selviävät lainvalmistelun edetessä. Ehdotetut muutokset vaikuttavat merkittävästi toimeenpanoon, jolloin toimeenpanon ja tietojärjestelmien muutokset vievät aikaa, jolloin aikaisin mahdollinen ajankohta muutoksille on vuoden 2028 alussa.

Valtion talouden kehyksessä ehdotettujen muutosten vaikutus nykyisen lain mukaiseen kehysennusteeseen verrattuna näkyisi suuremmin vasta vuoden 2029 kohdalla (valtion osuutta korottavasti), sillä vuonna 2028 nykyisen lain mukaiseen laskentaan ja ehdotettujen muutosten mukaiseen laskentaan sisältyy yrittäjän eläkemaksun nousua koskeva rajoite (nousu saa olla vain 4000 euroa vuodessa), jotka tuottavat hyvin samanlaiset lopputulokset valtion osuudessa. Sen sijaan vuonna 2029 nykyisestä lainsäädännöstä poistuu yrittäjän eläkemaksun nousua koskeva rajoite ja ehdotettuihin muutoksiin sisältyy puolestaan uudentyyppinen rajoite, ja tämä erkaannuttaa nykylain ja ehdotettujen muutosten mukaiset laskelmat ja valtion osuudet toisistaan ja tämä näkyy valtion talouden kehyksessä YEL:n valtion osuuden kasvuna.